

[Guldberg.]

denne ordning, hvor det drejer sig om den anden side af deres opgaver, byggeriet, ikke ville være naturlig, og det er selvfølgelig også derfor, vi ikke kan løse det problem sådan lige på stedet.

Der er for mig ingen tvivl om, at de kredse, der står bag ved sociale boligselskaber, almennyttigt byggeri, og hvad det nu hedder, her i Danmark oprindeligt har haft både en vis idealisme og en vis optimistisk tro på at kunne løse boligproblemet og tilføje byggeriet noget særligt; og noget har man måske også kunnet gøre, men tiden er vist løbet fra det. I virkeligheden er det blevet sådan — det ser man jo på resultaterne — at det efterhånden bliver meget svært at påvise, at man kan bygge billigere ved den form for byggeri. Det skyldes nok, at denne form for byggeri efterhånden i og for sig foregår med de samme organisationer og de samme erhvervsforetagender som ethvert andet byggeri, men med den ene forskel, at der i det udpræget forretningsmæssigt tilrettelagte byggeri kan ligge en meget håndfast og centraliseret ledelse, mens man i det sociale boligbyggeri efterhånden gennem den historiske udvikling i virkeligheden, så vidt jeg kan se, slæber rundt på en hel mur af mere eller mindre vedkommende personer, og jeg er ikke overbevist om, at det sociale byggeri med en sådan organisationsform virkelig i det lange løb kan klare sin opgave.

Vi vender tilbage til, hver gang vi mødes her om disse boliglove, at det afgørende spørgsmål og det, der kan løse problemet, er prisforholdene. Det er spørgsmålet om at få bygget til priser, som man kan være bekendt; og her er der store spring, som vi også har fået noget at vide om i udvalget, imellem byggepriserne forskellige steder i landet, og forskellene er så store, at de er ganske uforklarlige. Der er altså mulighed for nogle steder at bygge gode, moderne og tilpas store boliger til priser, som folk faktisk kan betale, men samtidig kan man komme til at betale både to og tre gange så meget for samme arbejdsresultat andre steder. Havde det så været sådan, at det var de sociale boligselskaber, der lå på det billige niveau, og det såkaldt private spekulationsbyggeri, der lå på det dyre, var der måske noget in-

teressant her, men det er jo oven i købet omvendt, og det synes jeg nok giver anledning til nogle bemærkninger.

Nu skal vi jo arbejde videre med denne lovgivning, og det, vi skal have igennem ved denne revision, skal vi selvfølgelig have igennem, og det er selve landsbyggefonden, og hvad dertil hører; jeg skal ikke komme med flere bemærkninger til den; den kan jeg på mit partis vegne anbefale at stemme for.

Hastrup: Den betænkning, der her foreligger over lovforslagene om boligsikringen og om landsbyggefonden, viser tydeligt vanskelighederne ved at lovgive på boligområdet. Navnlig det afsnit af betænkningen, som beskæftiger sig med boligsikringsordningen, er et eksempel herpå. Dette lovforslag er jo gjort til genstand for så mange bemærkninger og har givet anledning til så mange ændringer, at de tilsammen fylder én side mere end det i sin tid fremsatte lovforslag med bemærkninger.

De oprindeligt 18 paragraffer er nu 21; kun 5 paragraffer er sluppet helt uantastet gennem udvalgsbehandlingen; til alle de øvrige paragraffer er der stillet ændringsforslag. Udvalget som helhed foreslår ændringer i 9 af paragrafferne, hvortil kommer 3 nye. Flertallet stiller ændringsforslag til 1 af paragrafferne, den vigtigste af dem alle, nemlig § 2, som angiver selve grundlaget for boligsikringen. Mindretallet ønsker også denne paragraf ændret samt ændringer i de 4 øvrige paragraffer. Både udvalget som sådant, flertallet og de to mindretal — såvel det, der stiller ændringsforslag, som det, der undlader at stille ændringsforslag — giver i betænkningen udtryk for bekymring med hensyn til boligsikringsordningens administration og praktiske virkninger.

Ikke desto mindre har dog alle i udvalget været enige om, at en ordning hvilende på de foreslåede principper bør gennemføres. Ingen har villet drage den konsekvens af betænkelighederne, at man skulle opgive sagen, eller at man skulle prøve på at finde et helt andet system. Forklaringen er jo den, at den foreslåede ordning med alle de svagheder, der kan påpeges ved den, under alle omstændigheder er så langt at foretrække for den bestående